

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 55P/104/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4124207176
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vlastimil Valkovič
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2024:4124207176.2

Uznesenie

Okresný súd Nitra vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny – odbor sociálnych vecí Topoľčany, Škultétyho 1577/8, 955 01 Topoľčany, dieťa rodičov – matky: C. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XX/XX, XXX XX E., a otca: neuvedený, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletého dieťaťa starým rodičom: 1) F. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/XXX, XXX XX H. E., 2) G. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom B. XXX/XXX, XXX XX H. E., takto

rozhodol:

Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveruje maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, do osobnej starostlivosti starých rodičov 1) F. G., nar. XX.XX.XXXX, a 2) G. G., nar. XX.XX.XXXX, s účinnosťou od vykonateľnosti tohto uznesenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej o zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov vedenej na Okresnom súde Nitra pod spisovou značkou 55P/104/2024.

o d ô v o d n e n i e:

1. Dňa 01.07.2024 bol na tunajšom súde podaný návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany, ktorým sa navrhovateľ domáhal vydania neodkladného opatrenia a zverenia maloletej I. G., nar. XX.XX.XXXX, a maloletej A. B., nar. XX.XX.XXXX, do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Nakoľko maloletá A. nemá uvedeného otca, súd vylúčil návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a zverenia maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti na samostatné konanie, ktoré je vedené na tunajšom súde pod spisovou značkou 55P/104/2024.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany svoj návrh odôvodnil tým, že dňa 20.06.2024 cca o 23:00 hod. sa policajná hliadka z Nitrianskej Blatnice telefonicky skontaktovala s pohotovosťou konajúcou soc. pracovníčkou z oddelenia SPODaSk s tým, že bola informovaná, že v rodine maloletých detí došlo k napadnutiu starej matky zo strany matky. S tým, že k napadnutiu malo dôjsť zo strany rodičov matky p. C. B. a otca p. J. G., na základe tejto skutočnosti bolo v rodine vykonané šetrenie a bolo zistené, že rodičia boli pod značným vplyvom alkoholu, nebolo u nich ani možné vykonať dychovú skúšku. Z vyjadrení B. K. L., riaditeľa ZŠ a MŠ v obci E., nasledujúci deň matka maloletých detí bola opäť pod vplyvom alkoholu a otcovi mal. detí musel zamestnanec školy privolať RZP nakoľko bol značne pod vplyvom alkoholu. Na základe tejto skutočnosti neboli spôsobilí, aby vedeli zabezpečiť riadnu starostlivosť o mal. deti, a preto boli skontaktovaní starí rodičia zo strany otca – manželia G., F. a G., trvale bytom B. XXX/XXX, H. E.. Starí rodičia sa vyjadrili, že o mal. deti sa postarajú a aj v nočných hodinách si maloleté deti zoberú. Následne boli maloleté deti za sprievodu policajnej hliadky prevezené do bydliska starých rodičov, kde im bolo poskytnuté v danej veci poradenstvo a dohodnutý termín spísania návrhu vo veci riadneho zverenia do ich osobnej starostlivosti, s čím v tom čase súhlasila stará matka p. G.. Na záver svojho návrhu navrhovateľ uviedol, že keďže starí rodičia prejavili záujem o maloleté deti a chcú riadne zabezpečovať starostlivosť a vychovávať ich, mal. deti majú v domácnosti vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývin po každej stránke, navrhujú, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým

zverí maloleté deti I. G., nar. XX.XX.XXXX a maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti starých rodičov F. a G. G., a následne aby súd začal konania vo veci riadneho zverenia maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti starých rodičov. Úrad spolu s návrhom doručil súdu listinné dôkazy, a to: Správa o objasňovaní priestupku na č. I. 8, Záznam o terénnej sociálnej práci z 04.12.2023 na č. I. 10, Správa zo ZŠ s MŠ Radošina na č. I. 13, Správa OR PZ Topoľčany z 10.01.2024 na č. I. 15, Úradný záznam ÚPSVaR Topoľčany z 30.01.2024 na č. I. 17, Správa Centra Slniečko z 02.02.2024 na č. I. 18 – 21, Úradný záznam ÚPSVaR Topoľčany z 20.06.2024 na č. I. 22, Úradný záznam z pohovoru na úrade z 21.06.2024 na č. I. 23, Správa Obce Radošina z 30.11.2023 na č. I. 24.

3. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 324 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

Podľa § 325 ods. 1 Civilného sporového poriadku, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 Civilného sporového poriadku, návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

Podľa § 328 ods. 1 Civilného sporového poriadku, ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

Podľa § 329 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

4. Podľa § 360 ods. 1 a 2 Civilného mimosporového poriadku, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

Podľa § 361 Civilného mimosporového poriadku, súd nariadi neodkladné opatrenie aj vtedy, ak to vyžaduje verejný záujem.

Podľa § 366 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 367 ods. 1 až 4 Civilného mimosporového poriadku, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené. Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

5. Potreba zabezpečenia ochrany maloletého dieťaťa vyplýva z ustanovení zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine. Sleduje sa najmä záujem maloletého dieťaťa, ktorý bol ako zásada zakotvená prijatím zákona č. 175/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon o rodine. V zmysle uvedenej zásady je záujem maloletého dieťaťa prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa, okrem iného, zohľadňuje úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečnosť dieťaťa, ako aj bezpečnosť a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, ohrozenie vývinu dieťaťa a pod. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva účel neodkladného opatrenia, ktorým je predbežná, rýchla i keď len dočasná úprava právnych (nie len faktických) pomerov účastníkov. Nariadenie neodkladného opatrenia predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva (nároku) a aby neboli vážnejšie pochybnosti o jeho

potrebe. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebné, aby boli dočasne upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený. Neodkladné opatrenie je predbežným aj v tom zmysle, že sa ním neprejudikujú práva účastníkov a tretích osôb. Nie je konečným rozhodnutím, lebo jeho účelom je len dočasná úprava pomerov účastníkov. Nevyhnutným predpokladom pre vyhoviecie návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, že by musel byť tvrdý nárok nepochybne preukázaný. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia. Pod potrebou bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov sa rozumie stav vzťahov účastníkov, ktorý neznesie odklad.

6. Z povahy neodkladných opatrení a aj úpravy rozhodovania o nich je zrejmé, že zákonom ustanovenou podmienkou na vydanie neodkladného opatrenia je potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov do toho času, než tieto budú upravené konečným rozhodnutím. Práve v konaniach zahájiteľných i bez návrhu treba vidieť nezanedbateľné rozdiely medzi konaním vo veci a konaním o neodkladnom opatrení, keď v konaní o neodkladnom opatrení je relatívne zvýšená miera zodpovednosti navrhovateľa neodkladného opatrenia najmä za osvedčenie nevyhnutnosti navrhovanej dočasnej úpravy pomerov. Je to tak i preto, že krátkosť zákonom ustanovenej lehoty na vydanie neodkladného opatrenia na základe návrhu účastníka prakticky vylučuje akékoľvek podstatnejšie vloženie sa súdu do problému než to, že sa overí spoľahlivosť navrhovateľom predložených podkladov a ich dostatočnosť pre navrhované riešenie. Tým sa práve konanie o neodkladnom opatrení vydávanom na návrh v konaniach zahájiteľných i bez návrhu líši nielen od konania vo veci (kde vykonávanie dokazovania súdom bez ohľadu na aktivitu účastníkov spravidla poskytuje dostatočný priestor pre zistenie všetkých rozhodujúcich skutočností), ale aj od konania o prípadnom neodkladnom opatrení vydanom bez návrhu samotným súdom (viď uznesenie Krajského súdu v Trnave č. k. 10CoP/34/2013-387 zo dňa 09. júla 2013).

7. Podmienkou pre vydanie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov účastníkov by bolo právo účastníka ohrozené. Nariadením neodkladného opatrenia navrhovateľ nenadobúda práva, o ktorých bude rozhodnuté až rozhodnutím vo veci samej. Z uvedeného charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený na dokazovanie. Pred nariadením neodkladného opatrenia nie je teda skutkový stav zisťovaný v plnom rozsahu, ale rozhodujúce skutočnosti musia byť aspoň osvedčené. To však neznamená, že súd môže vydať neodkladné opatrenie len na základe tvrdení navrhovateľa bez osvedčenia aspoň základných skutočností, ktoré by umožnili prijať záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana alebo bez osvedčenia nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Toto ohrozenie osvedčeného nároku účastníka musí byť konkrétne, reálne a musí hroziť bezprostredne, keď existencia nároku ešte sama o sebe nie je dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia. Je nutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti potrebné pre záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana, ako i osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy.

8. Súd po oboznámení sa s návrhom úradu, obsahom pripojených listín a rozsudkom Okresného súdu Nitra č. k. 11P/114/2023-25 z 22.05.2024, právoplatným dňa 20.06.2024, dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný a je potrebné a v záujme zdravého fyzického, psychického a sociálneho vývinu maloletej A. B. upraviť jej pomery.

Na základe doteraz zisteného skutkového stavu a navrhovateľom predložených listinných dôkazov je zatiaľ súdu známe, že maloletá A. B., nar. XX.XX.XXXX pochádza z mimomanželského vzťahu matky C. B., nar. XX.XX.XXXX a údajného biologického otca J. G., nar. XX.XX.XXXX. Vyššie uvedeným rozsudkom súd uložil nad výchovou maloletej A. výchovné opatrenie z dôvodu problematického a nezodpovedného správania sa matky vo vzťahu k plneniu si rodičovských povinností k maloletej. Ako uviedol navrhovateľ vo svojom návrhu, s rodinou sa pracovalo prevažne z dôvodu požívania alkoholických nápojov rodičmi v dôsledku čoho nezabezpečovali riadnu starostlivosť o svoje deti. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany opakovane vykonával pohovor s rodičmi a s maloletými deťmi, do spolupráce bolo zapojené aj CDR Slniečko, ktoré vykonávalo terénnu sociálnu prácu v rodine a taktiež niekoľko zásahov OR PZ Topoľčany, ktoré v domácnosti zasahovali najmä v nočných hodinách, a to najmä kvôli agresívnym hádkam a krikom dospelých a plaču maloletých detí, naposledy správa na č. I.

22 zo dňa 20.06.2024 o 23:00 hod., kedy bolo zistené, že rodičia sú značne pod vplyvom alkoholických nápojov a nebolo u nich z tohto dôvodu možné vykonanie dychovej skúšky. Rodičia neboli spôsobilí riadne zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti, a preto boli skontaktovaní starí rodičia Karvayoví, ktorí si deti v nočných hodinách prevzali a následne dňa 21.06.2024 na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany požiadali o pomoc pri spísaní návrhu na vydanie neodkladného opatrenia a následne návrhu na riadne zverenie maloletých do náhradnej osobnej starostlivosti, ktorého pohovoru sa zúčastnili aj maloleté deti, ktoré boli zaopatrené a čisté.

Z uvedených skutočností vyplýva, že problematické výchovné prostredie v ktorom opakovane dochádza k agresívnym fyzickým a slovným konfliktom medzi dospelými príbuznými, ktoré rieši polícia, nadmerné požívanie alkoholických nápojov v rodine aj matkou maloletej A., nedostatočná hygiena domácnosti aj nedostatočne zabezpečovaná hygiena maloletej, slabá domáca príprava na vyučovanie, sú dôvodmi, aby súd nateraz upravil pomery maloletej A.. O maloletú prejavili záujem postarať sa jej starí rodičia, ktorí sa domáhajú zverenia maloletej A. do ich náhradnej starostlivosti, a ktorí osvedčili naliehavosť dočasnej úpravy pomerov maloletej. Súd preto dočasne do právoplatného skončenia konania vo veci samej zveril maloletú A. do osobnej starostlivosti starých rodičov tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

9. Na záver súd poznamenáva, že všetky relevantné skutočnosti týkajúce sa starostlivosti o maloletú bude súd skúmať v konaní vo veci samej, v ktorom bude dostatok priestoru na vykonanie náležitého dokazovania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, musí byť podpísané a uvedená spisová značka konania. V odvolaní sa má ďalej uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Toto uznesenie je vykonateľné jeho vyhotovením (§ 367 ods. 3 Civilný mimosporový poriadok).